

Algorytmika

Ćwiczenia 7

June 10, 2025

Adrian Herda

Informatyka Algorytmiczna
Politechnika Wrocławska

1. Zadanie 33 - wyznacznik Vandermonda

1.1. Treść

Pokazać że

$$V(x_1, \dots, x_n) = \prod_{i < j} (x_j - x_i)$$

1.2. Rozwiązanie

Macierz Vandermonda jest zdefiniowana jako:

$$\begin{pmatrix} 1 & x_0 & x_0^2 & \dots & x_0^n \\ 1 & x_1 & x_1^2 & \dots & x_1^n \\ 1 & x_2 & x_2^2 & \dots & x_2^n \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & x_n & x_n^2 & \dots & x_n^n \end{pmatrix}$$

A jej wyznacznik to

$$V(x_1, \dots, x_n) = \begin{vmatrix} 1 & x_0 & x_0^2 & \dots & x_0^n \\ 1 & x_1 & x_1^2 & \dots & x_1^n \\ 1 & x_2 & x_2^2 & \dots & x_2^n \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & x_n & x_n^2 & \dots & x_n^n \end{vmatrix}$$

Główna idea dowodu: Jeśli do kolumny macierzy dodamy (lub od niej odejmiemy) inną kolumnę pomnożoną przez pewien skalar, to wyznacznik macierzy nie zmienia się.

A więc w każdej kolumnie oprócz pierwszej odejmujemy poprzednią pomnożoną przez x_0 . To daje nam macierz:

$$V = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 1 & x_1 - x_0 & x_1(x_1 - x_0) & \dots & x_1^{n-1}(x_1 - x_0) \\ 1 & x_2 - x_0 & x_2(x_2 - x_0) & \dots & x_2^{n-1}(x_2 - x_0) \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & x_n - x_0 & x_n(x_n - x_0) & \dots & x_n^{n-1}(x_n - x_0) \end{pmatrix}$$

Teraz wykonując rozwinięcie Laplace'a względem pierwszego wiersza otrzymujemy $\det(V) = \det(B)$ gdzie:

$$B = \begin{pmatrix} x_1 - x_0 & x_1(x_1 - x_0) & \dots & x_1^{n-1}(x_1 - x_0) \\ x_2 - x_0 & x_2(x_2 - x_0) & \dots & x_2^{n-1}(x_2 - x_0) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ x_n - x_0 & x_n(x_n - x_0) & \dots & x_n^{n-1}(x_n - x_0) \end{pmatrix}$$

Jako że wszystkie wartości na i -tym wierszu mają współczynnik w postaci $x_{i+1} - x_0$ możemy je wyciągnąć przed macierz i otrzymać równość:

$$\begin{aligned} \det(V) &= (x_1 - x_0)(x_2 - x_0) \dots (x_n - x_0) \begin{vmatrix} 1 & x_1 & x_1^2 & \dots & x_1^{n-1} \\ 1 & x_2 & x_2^2 & \dots & x_2^{n-1} \\ 1 & x_3 & x_3^2 & \dots & x_3^{n-1} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & x_n & x_n^2 & \dots & x_n^{n-1} \end{vmatrix} \\ &= \prod_{1 \leq i \leq n} (x_i - x_0) \det(V') \end{aligned}$$

gdzie V' jest macierzą Vandermonda dla x_1, \dots, x_n . powtarzając ten proces na coraz mniejszych macierzach Vandermonda otrzymujemy produkt:

$$\begin{aligned} \det(V) &= \prod_{0 < i \leq n} (x_i - x_0) \cdot \prod_{1 < i \leq n} (x_i - x_1) \cdot \dots \cdot \prod_{n-1 < i \leq n} (x_i - x_{n-1}) \\ &= \prod_{0 \leq j < n} \left(\prod_{j < i \leq n} (x_i - x_j) \right) \\ &= \prod_{0 \leq j < i \leq n} (x_i - x_j) \quad \begin{array}{l} \text{Zamieniając} \\ \text{notacje} \end{array} \quad i - j \\ &= \prod_{0 \leq i < j \leq n} (x_j - x_i) \end{aligned}$$

■

2. Zadanie 36 - maksymalne sparowanie dzięki specyfikacji

2.1. Treść

Należy udowodnić że jeśli w grafie $G = (V, E)$ zachodzą warunki specyfikacji S albo *single* to zbiór $M = \{(p, \text{pref}_p) : \text{pref}_p \neq \text{NULL}\}$ jest sparowaniem maksymalnym.

$$S = (\forall_{p \in V})(\text{married}(p) \vee \text{single}(p))$$

2.2. Dowód

Dowód będzie nie wprost

Założmy przeciwnie, że zbiór M nie jest maksymalnym sparowaniem, to znaczy że istnieje M' taki że $M \subset M'$.

1. M jest poprawnym sparowaniem. Z definicji *married*:

$$\text{married}(p) \equiv \text{pref}_p = q \in N(p) \wedge \text{pref}_q = p \in N(q)$$

Zatem jeśli $\text{pref}_q \neq \text{NULL}$ to żeby dodać (p, pref_p) do M , musimy mieć:

- $\text{pref}_p = q$
- $\text{pref}_q = p$

A więc jako że każdy wierzchołek może być albo *married* albo *single* to żaden wierzchołek nie może być częścią obu par.

2. Załóżmy że M nie jest maksymalne

Jako że M nie jest maksymalne to znaczy że istnieje para $(p, q) \in M' \setminus M$ którą można by dodać do M . Oznacza to, że:

- $\text{pref}_p = \text{NULL}$,
- $\text{pref}_q = \text{NULL}$,
- $p \in N(q) \wedge q \in N(p)$,

To oznacza że oba wierzchołki są *free* co zaprzecza warunkom specyfikacji.

Zatem M musi być sparowaniem maksymalnym. ■

3. Zadanie 37 - specyfikacja kończy jakkolwiek pracę w algorytmie

3.1. Treść

Należy udowodnić że jeśli zachodzą warunki specyfikacji S to konfiguracja jest ostateczna (żaden krok algorytmu nie zmieni konfiguracji)

$$S = (\forall_{p \in V})(\text{married}(p) \vee \text{single}(p))$$

3.1.1. Algorytm

```
do forever
  if pref_p == NULL && (exists q in N(p))(pref_q == p)
    pref_p ← q
  end if
  if pref_p == NULL
    && (forall q in N(p))(pref_q != p)
    && (exists q in N(p))(pref_q == NULL)
    pref_p ← q
  end if
  if pref_p == q && pref_q != p && pref_q != NULL
    pref_p ← NULL
  end if
end do
```

3.2. Dowód

Jeśli zachodzą warunki specyfikacji S to znaczy że nie ma żadnych wierzchołków w stanach *free*, *wait* oraz *chain*.

1. Pierwsza klauzula `if` sprawdza czy istnieje wierzchołek p taki że $\text{pref}_p = \text{NULL}$ oraz istnieje wierzchołek $q \in N(p)$ taki że $\text{pref}_q = p$ a to znaczyłoby że wierzchołek q musi być w stanie *wait*. Jako że nie ma już takich wierzchołków dzięki warunkom specyfikacji, ta klauzula nie może zostać wykonana.
2. Druga klauzula `if` sprawdza istnienie wierzchołka p takiego że $\text{pref}_p = \text{NULL}$ oraz takiego wierzchołka $q \in N(p)$ że $\text{pref}_q = \text{NULL}$. Taka klauzula spełniona byłaby tylko gdyby $\text{free}(p) \wedge \text{free}(q)$. Jako że nie ma już takich wierzchołków dzięki warunkom specyfikacji, ta klauzula nie może zostać wykonana.
3. Trzecia klauzula `if` sprawdza istnienie wierzchołka p takiego że $\text{pref}_p = q$ oraz takiego wierzchołka $q \in N(p)$ że $\text{pref}_q \neq p \wedge \text{pref}_q \neq \text{NULL}$ to znaczy że $\text{pref}_q = r \wedge r \neq p$. To znaczyłoby że raka klauzula byłaby spełniona tylko dla wierzchołka $\text{chain}(p)$. Jako że nie ma już takich wierzchołków dzięki warunkom specyfikacji, ta klauzula nie może zostać wykonana.

Z punktów powyższych klauzul wynika że algorytm nie może wykonać żadnego kroku, a więc konfiguracja jest ostateczna.

■